

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (insetov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 23. avgusta 1908.

IX. letnik.

Zaupniki in somišljeniki.

V zmislu strankinih določb sklicujemo tem potom

II. strankarski zbor

„Napredne zveze („Štajerčeve stranke“) ki se bo vršil

v nedeljo, dne 23. avgusta 1908 popoldne ob 1/4. uri v prostorih „Ver-einshausa“ v Ptuj.

Dnevni red:

1. Otvoritev in pozdrav po načelniku ter izvolitev predsedstva.
2. Poročilo strankinega vodstva (poda urednik K. Linhart).
3. Blagajniško poročilo.
4. Prihodnje štajerske deželnozborske volitve (poroča dr. August pl. Plachki).
5. Organizacijska, agitacijska in tiskovna vprašanja (poroča urednik K. Linhart).
6. Slučajnosti.

Vabila bodo pravočasno razposlana. Pristop bodo imeli le povabljeni. Ako bi se kateremu naših zaupnikov in somišljenikov vabilo ne dostavilo ali pa ako bi kdo želel se shoda udeležiti, naj nam to naznani.

Obenem s tem strankarskim zborom se vrši isti dan in v istem lokalu

II. letni zbor „Štajerčevega“ tiskovnega društva,

na katerega so vabljeni vsi člani.

Dnevni red:

1. Otvoritev in pozdrav načelnika.
2. Poročila o blagajni in delovanju.
3. Predlogi in sklepi.
4. Slučajnosti.

Na veselo svidenje!

V Ptuj, 1. avgusta 1908.

Z naprednim pozdravom!

Strankino vodstvo in odbor „Tisk. društva“.

Mi gremo naprej...

Pogumnemu bodočnosti!

V nedeljo popoldne se zberejo zopet vabljeni zaupniki napredne naše stranke in člani našega tiskovnega društva. Posvetovati se hočemo za nadaljno borbo, oceniti dosedanje našo delovanje, napraviti račun, da odgovorimo na vprašanje: ali smo storili svojo dolžnost ali ne.

Mi trdimo, da smo jo storili. Mrtvi še nismo, čeprav je zadonel že opetovano mrtvaški zvonček v uredništvih prvaškega časopisja. Eh, mrtvi še nismo! Nasprotno, vedno krepkejšo življensko moč čutimo v svojih žilah, vedno vselej in ponosneje nam bije sree... Kolo

časa se ne da obrniti, — zmaga mora biti naša, kajti naše delo je živa potreba, vse razmere zahtevajo to delo, mi moramo biti!

Nasprotniki se čudijo. Danes trdijo, da že „umira“ „Štajerc“ s svojo stranko, — jutri nas zopet napadajo s strupenim orodjem in jim je v boju proti naši stranki vsako sredstvo dobro, pojutrajnem nas posnemajo kakor opice in potem zopet vpijejo, da „umiramo“... Pa le živimo! In kako krepko živimo, to dokazujejo udarci, ki jih podelujemo nasprotnikom, to dokazujejo naše zmage!

Vse to je naravni razvitek. Res je, da je slovensko ljudstvo v svoji pretežni večini še klerikalno. Ni čuda! Skozi stoletja ni imel drug vlado v roki, nego črna duhovniška suknja. Dokler so živeli še stari duhovni, ki so se ravnali po naukih evangelija in se niso vtikali v viharje posvetne politike, se ni čutilo tega klerikalizma. Ali mlada šola kaplanokratije, duhovniški naraščaj nezrelih fantov, ki so doma v krmi in ki se zavzamejo edino za politične vzore, — ta je vse pokvarila. Neka nemška pesen pravi:

„Es geht ein finstres Wesen um,
das nennt sich Jesuit“...

In ravno ta jezuitizem, to politično in politikujočo duhovstvo, ki ne zasluži več imena božjega namestnika, ta je danes na Slovenskem doma. To je železna falanga! Klerikalstvo je malik, ki ima dve glavi: neumnost in nasilje! Z neumnostjo ti drži široke sloje ljudstva pod svojim žeslom. Z nasiljem hoče onemogočiti delo nasprotnikov teme. Da je ta jezuitizem, to politično faršstvo nevarno, o temu pač ni treba izgubiti besedice. Torej boj proti klerikalizmu!

Boj, — da, boj! Ali kako? Ustanovili so prvaški advokati „narodno stranko“. Vpili so „ne“ in delali „ja“. Blamirali so se, smešili se z vsakim dnevom. Rekli so, da so napredni, a njih poslanca sedita v farškem klubu. Pred volitvami so se borili proti hofratu Ploju, po volitvah so poljubljali Ploju roko. In vrhunec zneđenosti tiči v programu te stranke, katerega poglavitna točka je — deželno izdajstvo. Raztrgati zgodovinske kronovine habsburške države, uničiti to državo, to je namen, to je cilj te gospode, ki se le nerodno krije s plašcem narodnosti. Taka konfuzna stranka naj bi uničila klerikalizem? Kdo bi to verjel? Zato tudi vidimo, kako hira in propada „narodna stranka“, kako izginjaja navdušenje...

Mi, — s ponosom trdimo to, — mi edini smo resni, nevarni nasprotniki klerikalizmu. Zakaj? Naša moč tiči v dveh momentih. Prvič znagujemo, ker smo v tesni zvezi z velikim nemškim narodom, ker hočemo sporazumljenje med obema sosednoma narodom, ker vemo, da je slovenski narod vso svojo kulturo, svoj politični napredek izčrpal iz nemškega, ker vemo, da je slovenski narod še danes brez Nemca v gospodarskem oziru berač. Drugič pa napredujemo, ker smo resnično napredni, ker ne poznamo zveze s klerikalizmom, ker črpamo svojo moč iz ljudstva in za ljudstvo, ker smo dobri gospodarji in brezobzirni v boju za ljudsko pravico. Ta dva momenta nam zagotovo zmago!

Tako se ne čutimo sami. Z nami bije tisočero src. Kolikor smo delali, toliko plodov smo želi! Pozdravljamo tedaj sobojevnike, naše zaupnike! Posvetujmo se in potem, — naprej, vedno naprej!

Živela napredna misel!

Živilo ljudstvo!

Živela naša bodočnost!

Politični pregled.

Posledice avstro-ogrske pogodbe. Ožigosili smo svoj čas veliko nevarnost avstro-ogrske pogodbe, za katero so tudi naši prvaški poslanci večidel glasovali. Zdaj se pa že čuti posledice te pogodbe. Glasom X. njene določbe sta obe državi monarhije prosti na polju železničnih tarifov. Vsled tega je avstrijska vlada 30. junija Ogrski pogodbo glede transinitnega prometa ogrskega blaga v zahodno-evropske države razveljavila. S 1. avgustom bi naj to veljalo. Izvoz Ogrske na zahod bi bil s tem otežavljen. Ogrska vlada pa se hoče zljaj s tem maščevati, da zapre Avstriji trge na Balkanu. Uveljavila je namreč za v orient namenjeno blago novi tarif, ki bode veljal začetkom novega leta. Voznina avstrijskega blaga po ogrskih pokrajinah se bode s tem novim tarifom za 25 do 30% zvišala. Tako nas udari Madžaron vedno čez uho...

Ogrska žetev je glasom poročil poljedelskega ministra boljše, nego se je pričakovalo. Želo se je pšenice 38 milijonov centov (cent je 100 kil), rži 11%, ječmena 11%, ovs 10 milijonov centov.

Kralj Edvard angleški obiskal je našega cesarja v Ischelu, da mu čestita ob priliki 60. letnice njegovega vladanja.

Zakaj boleha obrtništvo?

Kadar preišče zdravnik bolnika, bode hotel v prvi vrsti pravo bolezen določiti; kadar mu je sedež in vzrok bolezni znan, bode tudi lahko zdravila določil, da bolnik zopet ozdravi.

Tudi obrtnik je bolnik. Veliko dohtarjev je, ki mu vse mogoče zdravila zapišejo. Ali sedež bolezni ni tem ljudem znan. Obrtnika samega se ne vpraša in če se ga že vpraša, se njegove nasvete ne vpoštevata. Na obrtnika se ozira kakor na nedoletno dete, ki samo ne ve, kaj mu manjka in kaj bi mu dobro storilo.

Ko bi se obrtniki s kmeti v trdni organizaciji združili in skupno pomoč zahtevali, bi bilo bolje. V tem tiči rak-rana obrtništva.

Druga bolezen obrtništva tiči pač v pomanjkajočem prometnem kapitalu in v naših plačilnih razmerah.

Ako začne obrtnik svojo obrt, ina v največ slučajih toliko, da si ravno potrebno orodje nakupi, odnosno da za prvi čas material in delavske mezde plača. Potem dela pridno. Konkurenca, semtertja tudi neznanje prave kalkulacije ga prisilijo, da naredi nizke cene. Velik del odjemalcev ne vpraša takoj po računu. Drugi, ki takoj plačajo, „glihajo“ zopet na vse pretege. V obeh slučajih zniža izguba obresti plače občutno. Par kronic, ki jih je imel obrtnik začeti...

koma, se na ta način naloži in ležijo večidel pri odjemalcih, ki ne plačajo. Tako pride obrtnik v dolgove. Končno ga njegova obrt več ne veseli, ker ne vidi uspeha in nima več prometnega kapitala, da bi mirno naprej delal. Potem pride morda še kakšna večja izguba in pogum je proč, obrtniku je že vse eno in čuje se ga reči: „Obrti ni več za pomagati“.

Na Francozskem je nekaj neki misijonarski pridigar rekel: „Kristjani, pojdite domu in plačajte vašim obrtnikom!“ Ta duhovnik je pač dobro vedel, kje žuli obrtnika čevljev.

Seveda, deloma je obrtniški stan tudi sam kriv. Mnogo je odjemalcev, ki bi radi svoje račune takoj poravnali, ki jih pa dobijo šele v poznejšem času. Ali obrtnik, ki sam dela, nima časa, da bi vsak dan račune pisaril in mora za to pisanje noči in proste ure porabiti.

Najboljša pomoč za obrtnika bi bila: obrtniku naj se preskrbi ceni kapital, naj se nanj ozira pri dobavah za državo, deželo in mesto in naj se varuje njegove zahteve.

(Prihodnji naprej.)

Dopisi.

Favorje fara Slivnica! Ljubi „Štajerc“, naj ti jaz še kaj sporočim in našega kraja. Veš, tudi pri nas te radi beremo, le na skrivnem, ker imamo pri nas jagra, ki za teboj gaja. Ta je činec, obritega lica, in nosi dolgo črno suknjo. Tebe „Štajerca“ najrajši lovi, kadar hodi z žakljom ali s puto okoli, pa tudi drugače se malo doma drži. Treba bi bilo iti k nam na spoved, pa ročno po večernicah ga ni bilo v kaplaniji. Piko ga je s torbo po celi voglajni iskal, in ga nazadnje našel v Rožmanovem mlinu. Jančička je umrla, morala iti na oni svet brez svete popotnice. Tega ni nikdo drugi kriv, ko naš kaplan, ki se za drugo ne briga, ko za politiko. Tem gospodeku pa tudi nič ni prav pri nas; zvonjenje pa procesije, vse če drugače imeti. Prav pa mu je birja, ktera mu ne sliši všeč; in če letos pride, dajmo mu „Štajerca“ v žakelj. Ravno tako naredimo župniku, ki je bolj „ksajt“, in pobira pšenico za oblate, mošt pa za cerkev, pa to gre vse v njegov nikoli polni žakelj.

Brežki okraj. Letošnja suša naredila je našim kmetom veliko skrb in strahu, tako da je že marsikateri obupal ter za vsako ceno pričel živino prodajati. Take slučaje uporabljajo največ naši mesarji, ki meso skoro po enaki ceni tržijo, kakor prej, akoravno je cena živini nizka. V zadnjem času izvedeli smo veselejšo vest in upamo, da se stvar tudi uresniči. Vsled strahovitne letošnje suše bi res marsikateri bil prisiljen do zadnje glave živino iz hleva pognati, ker od naših spekulativnih prekupcev ne bi nikakor mogel seno kupovati, kajti pri nas je bil že strahoviti „alarm“ glede krme, tisti ki so si je kaj vkup navlekli, so že na to računili, da ji bodo v spomladni prodajali, kakor špeharji slanino v Zagrebu. Od dobrih kmečkih listov pa smo zadnji čas izvedli, da ima že naša štajerska „zveza kmet. zadrug“ v Gradcu naročilo, da preskrbi kmetovalcem krme in slamo 400 vagonov, ki bo cena krmi 4 krone, slami 2 krone meterski stot. Nekateri siser ugibajo, da bo to seno slabo in ne-erablivo. Mi pa popolnoma upamo, da bode naša poštena „zveza“ v Gradcu storila vse po njeni moči in da bode seno, ki ga živinorejci za nizkano ceno dobijo — dobro! „Zadruga“, katera se sploh s temi stvarmi peča — vendar ve kaj storiti in kar naš kmet rabi. S tem bode torej na celem spodnjem štajerskem spekulativnim oderuhom njihov tozadevni načrt preštrihan.

Kmet.

Razvanje pri Ločah! Dragi „Štajerc“, ne zameri mi da te tudi jaz enkrat z nekaterimi vrsticami nadlegujem, saj mi ni po volji da moram enkrat seči po tvoji krtači; pa kaj da ne gre drugači. Pri nas imamo kakor ti je gotovo znano, nemško šolo, katera bo pa se mi zdi slovenska postala. Naš gospod nadučitelj ne zna dosti slovensko, zategadel si je pa vzel našega slovenskega gospoda Šunketa sina, da uči naše otroke v šoli slovenski peti; ali v petek 14. t. m. so morali šolarji šolo in poduk zapustiti in se v našo cerkev sv. Mihela podati, da je tam slovenski sin na orglje piskal in naši otroci so mogli slovensko peti z našim učiteljem vred.

Naš gospod nadučitelj je bil zmerom trdi Nemec, ali lansko leto je bil izvoljen od naših občinskih odbornikov za prvega gospoda „gemeinderota“, in zategadel si zdaj tudi upa slovensko učiti, ker je ja ti prvi za našim gospodu rihtarji. Naš gosp. rihtar je pa šolski načelnik in bomo videli, kaj poreče k temu naš očka, ker se tudi našega nadučitelja, kak se meni zdi, malo boji. V kratkem pa več.

Razvančan pa nepoznan.

Sladka gora. Minulo je že mnogo let, odkar imamo dva vrta moža za župana. Popraševali smo, kaj sta nam v tem dolgem času dobrega storila, toda odgovor je bil povsod: Nič! Za škodo, katero naj je napravila toča in povodenj leta 1907, nam je bilo priskrbljeno mnogo denarja, a žalibog, dobili ga nismo. Kdo je bil temu vzrok, nismo vedeli do sedaj, a sedaj se nam je odkrilo. Zaradi tega so bili kmetje nevoljni in pritoževanja ni bilo konca ne kraja. Zopet letos se nam približujejo nove občinske volitve, zato pa kmetje pozor! Združiti se moramo vsi dobro misleči občani in ne več voliti gostilničarja za župana. Sladkogorčan.

Iz Ljutomer. 16. t. g. meseca vršilo se je v Ljutomeru blagoslovljenje sokolove bandere. Te slavnosti udeležilo se je precejšnje število sokolovih društev iz raznih krajev, n. pr. iz Prage, Maribora, Celja in Varaždina. Žalibože, da je bilo ves čas slabo vreme. Na predvečer slavnosti priredili so sokoli svoji kumici podoknico, potem se pa podali v gostilno pri kolo-dvoru na komers. Podoknice udeležilo se je 43 domačih sokolov, blagoslovljenja pa do 120 mož vseh društev. Iz tega vsega se razvidi, kako da lastna hvala smrdi. Pred par tednov kričalo se je po vseh časnikih, da se bode udeležilo navedene slavnosti najmanj 500 sokolov in v celem pa nad 3000 joseb. Kako so pa pogoreli! Med domačimi sokoli bili so zastopani čevljarski učenci in kravji hlapi. Na zbirališču pridružilo se je pa sedem soklih krav in jedna koza, seveda brez rudečih majic. Dvorni svetnik dr. Ploj in dr. Rozina sta tudi počastila ljutomerski trg s svojo navzočnostjo. Druge nesreče ni bilo.

Sv. Barbara v Hajzah! Oj srečna barbar-ska fara, katera imaš takšno izobraženega župnika, da ti razlaga napačno v pridigi o cestinarju in farizeju. Večkrat smo slišali poprejšne g. župnike očitati farizeju njegov izpoved v templu, ali ta g. Vogrin je dne 16. avgusta kar sedemkrat očital cestinarju slabosti, katere je izgovoril farizej po besedah božjega Učenika, tedaj po mnenju poslušalcev proti naukom sv. evangelija, na kanceljnu ali kako Vi pravite na sv. mestu govoril. Ali ste pri tem bili toliko zamišljeni v svojo Liziko, da niste mislili kaj prepovedujete? Ali kadar Vam je potrebno opominjati farane za crkv. potrebe, ali pa groziti faranom s tožbo, kakor 9. avgusta, tedaj pa dobro premišljuje besede, katere izgovarjate. Omenili ste da ima dvakrat smrtni greh, kateri od župnijskih in crkv. posestev odnese, ali kateri v časopise piše; koliki grehov pač morajo imeti duhovniki, kateri že leta in leta pišejo v časnike; koliki greh mora biti ako duhovnik raz prižnice neresnico govori in že davno umrlemu cestinarju očita grehe, od katerega je rekel sam božji Učenik, da je šel opravičen v svojo hišo. Ali je to lepo od Vas kot dušnega pastirja, prigovarjati osebam da bi se naj denarje, katere bi dobili radi suše, obrnilo za stavbo mežnarje, tedaj da bi ubogi posestnik bil do cela uničen? Boljše da se davki odpišejo! Omenili ste da farani zanj cerkve ostajajo in ne grejo v cerkev, katero bode te sedeži kar vse napolnili, seveda po Vašem receptu za crkv. potrebe. Ali je to lepo od Vas da niste hoteli blagosloviti jame edinega otroka Kreinc v Paradižu, in je zaradi tega zbolela mati umrlega otroka od žalosti, ko je slišala Vaše delovanje? Kdo je odgovoren pred Bogom radi njene bolezni? Vi ste pa pri tem še plačilo 5 kron sprejeli; kolikokrat smatrate to za smrtni greh? Obljubili smo Vam, da bi Vas pri miru pustili, a ni mogoče radi Vas in Vaših crkv. dveh ključarjev. Pojasnili bomo celo delovanje knežoškofjskemu ordinarijatu.

Vivat Habičak, Belšak, Vogrin, Omračil se Vam je celo spomin Liza Strah priznala je celo Da Habičak jezičičak še bo.

Iz Črešnjeva pri Slov. Bistrici. Članek v

zadnjem „Štajercu“ spravi je zalega g. župnika Šušnika celo po koncu; seveda, resnica v oči bode, vsaj če se zamore ne da oprati. Kar besni na prižnici in zunaj, ter se skuša oprati s takimi neumnostmi, da se ljudstvo kar očitno posme-huje; pa niti ene besedice ne ugovarja, da „Štajerc“ ne govori resnice. Hrupi, da njegov farovž je čist in pošten in naj se pusti tisti in njegova družina v miru. Aha, g. župnik, glejte ga no, — zakaj pa ne pustite Vi drugih družin in hiš v miru, zakaj blatite poštene ljudi brez vzroka? Ravno pred zadnjo premnico ste se izrazili, da ni treba deklet od neke hiše kod družic vabiti, ker niso na dobrem glasu, in vendar ne veste niti trohice slabega od njih, samo da se Vam njih oče po debelcem ne uklanja, pač pa Vam je že veliko dobrot skazal. Sveta je pa Vam g. župnik tista hiša in rodbina, kjer se je uganjalo hudodelstvo krvosramnosti, posilstva, nečistosti zoper naravo, samo ker se Vam je rodbina uklanjala in ste dobili kakšnega purana. Kaj ne g. župnik? Kaj Vas brigajo, g. župnik, tudi druge poštene hiše, rodbine, služabniki, posli, da jih napadate in blatite v spovednici, na prižnici in zunaj? Ljubi Boga črez vse, bližnega kakor samega sebe ne stori drugemu, kar nočeš da bi storil drugi tebi! To je podlaga Kristusove svete vere. Žalibog da tega g. župnik ne veste. Vaš farovž je bilog čistosti in splošne morale, ter nedotakljiv. Vse drugo je hudobija in slabost. G. župnik, kakor streljate Vi semkaj, tako streljamo mi nazaj, streliiva imamo toliko in tako ojstrega da se bode tresel farovž. G. župnik! Opirajte zamorec: kakor hočete, ostal bode zmiraj črn. — Radovedni pa vendar smo, kedaj pridejo na Črešnjeve častiti knežoškof z bičem ter nas bodejo pomirili.

Kamnica pri Mariboro. Dragi „Štajerc“, dolgo časa je priteklo, ko niste nič dobili iz naše fare. Kaj se je zgodilo dne 11. avgusta popoldne, ko so imeli v 1. razredu spoved? Po spovedi so šli domu in so počakali pri velikem ribniku, ko so šli iz 3. razreda domu, pa so vrgli Stuppan Alojza noter. Ribnik je spucan, pa je poln vode; prosil je, pa ni nič pomagalo. Eden je klical: Stuppan, pojd sem, jaz imam eno pismo za tvojega očeta. Vsi so vimečarski sinovi. Kaj porečete starši? Daste tako sinove vzgojevati? Žali Bog, kaj pa bodejo boljše otroke imeli, ker sami niste nič boljši. Vsako nedeljo po krčmah hodite, za otroke ni nič mar. Otroci so na prvi vrsti, potem je drugo ali vi starši tudi jemlete po tistem očetu izgled, ko je rekel: moj Hanzek je fest fant; potem ko je bil dvajset let star, pa je očeta iz hiše vlačil. Tako bojo tudi vas... Zalostno je za vas, da vaši sini bi radi bili morilci.

Iz Kalobja. Dragi „Štajerc“! Dovolj mi tudi malo prostorka da ti povem kaj imam na srcu o našem župniku Kostonjčevcu. Ko se opravlja za na prižnico v Zagrebu, pa se ozira za fante če bojo kaj šli na kor, ožira se kakor mačka za miši ker ne pusti nobenemu fantu gori kakor Johan Paderja. Ta fant pa ima pravico gor hoditi, zato ker njegov oče na vsako veselico povabi fajmoštra. Po pridigi pa tudi ni to. Dragi „Štajerc“ naznamim ti še tudi, da še zmiraj hujska naš fajmošter proti tebi, ker le misli da nas bode odpravil, da ga ne bomo več čitali; pa naš fajmošter misli, da se ga kaj strašimo, če on hujska iz prižnice proti farmani zavoli lista. Fajmošter vse skupaj stlači ob nedelji, nekaj je prave pridige, nekaj zavolj „Štajerca“, potem maša in križevi pot, litanije; tega pa noče, da bi bile popoldne večernice, ker je boljše, da ta čas v svojo lepo kuharico gleda... Če se ne bode vse to poboljšalo bode pa drugokrat več... Več faranov vse to dokazemo s prisego!

Sv. Jakob v slov. gor. Dragi nam „Štajerc!“ Že dolgo nisi nam poročal kaj od Sv. Jakoba, namreč od naše fare. Akoravno nisem naročen na Vaš cenjeni list, a vendar mi nobena številka ne izostane. Imam namreč dobrega prijatelja, kateri mi tebe kar hitro prinese, da te potem težko pričakojči beremo. Da ti ne bodem veliko prostora porabil, moram ti zopet nekaj poročati, kar si že sicer enkrat omenil, pa še žalibog vedno ni drugače postalo, namreč petje v cerkvi. Ali nimate boljših pesmi? Takšnega groznega cviljenja smo se že zdavno naveličali. Ljudje pravijo, da naše korenjeve plevce boljše napravijo na njivi, kakor pevci na koru. Imajo

še sicer nekatere tiste pesmi, ki jih je Bračko imel, pa vendar nič ne štimajo, akoravno se hodijo na teden dvakrat in še v nedeljo učiti. Ja seveda, pesmi ne morejo štimati, ker se zato peyke bolj štimajo na koro. Kar po dve se za enega vlečeta (?) Tako se toraj obnašajo pevci. Vprašajmo pa tiste ljudi, kateri hodijo k sv. mazi na kor! Gotovo bi mi vsak rekel: resnica je ker včasih se obnašajo bolj za kakšno koruzno likanje kakor pa za cerkev. Pred enim letom bili so pevci starejši in pametnejši. Zapeli so nam možki zbor tako, da je bilo veselje poslušati. Tudi mešan zbor, bil je izvrsten. Žal da so že odstopili. Pridite še enkrat nazaj! Pa zdaj? Poboljšajte se vendar! Pri petju in obnašanju, drugače bodemo vas, mi učili reda v cerkvi, ako se cerkev ne ogleda na vas. Tudi tebi organist svetujemo, da si naročiš boljše pesmi, da si ne bo treba zatikati uš v cerkvi. Toliko za danes, ako se ne predručate kmalu več.

Tihi opazovalec.

Cirkovce. Kdor bere kak drugi časniki, kakor Slov. Gospodar in enake je brezbožneš, brezverec in take Bog očitno kaznuje. Tako je rekel naš gosp. župnik Ravšl dne 9. t. m. na priznici. Nedavno so namreč pastirji nagnali kobilo nekega posestnika v dva metra globoko močvirje, iz katerega jo je štiri ure pozneje 8 mečnih mož s štrikami komaj vun potegnili. Zavoljo hudega napora je kobila obolela in bo bržčas za nič; ker pa oni posestnik ne trobi gluh v župnikov rog, je župnik to nesrečo porabil ter izustil gori imenovane besede. Z drugimi besedami bi se to reklo; njegovo ženo in otroke in zlahto hujskati proti njemu (to je gosp. župnik že v Slov. Gospodarju enkrat storil), ter mu spodkopati ugled pred občinstvom, katerega gotovo v večji meri uživa, kot gosp. župnik. Žali Bog, nesreče so itak rade pregoste, če pa tako nesrečo katoliški duhovnik porabi za hujskanje in svoje politične kozle, je to surovost prve vrste, katero bi pri ogerskih čilkožih zastoj iskali. Gosp. župnik, koliko svinj je pa predlanskim Vam poginilo (oziroma ste jih morali zavoljo boleznih zaklati)? Je tudi Vas Bog očitno kaznoval? Ali ste si šteli svinsko kugo v srce? Ali Vam je pomrebiti neznanu da je pred kakimi 5. leti cekmestu strela ubila na polju dve kobili ter mu užgala voz pšenice? Veste morbit pri kom je namreč izbruhnil lani oni grozoviti požar v Mihovcah in Drgonji vesi? Veste pri kom je letos po zimi začelo goreti v Cirkovcah? So to Stajercijanci ali liberalci ali brezverci? Njih je Bog morebiti očitno kaznoval? Ne; nesrečni so bili; čeravno so glavni stehri Vaše bahatije. V nedeljo pa le zopet kličite Boga za prico, da črez farmane nič hudega ne rečete, pa morete malo bolj glasno in pa razložno povedati, ne pa kakor bi polne uste žgancov imeli. Če se Vam pa le malo na rep stopi, pa vpijete, kakor bi Vam jermen s hrbta drl. Kar je pa gosp. župnik tistokrat kvasil o različnih časopisih, tam gosp. urednik morebiti kdo drugi kaj naznani, ker meni se že gabi o tej zadevi kaj več pisat. Gospod župnik: ljudstvo Vas je sito, kakor pokvarjenega zelja in če se ne pomijete bo moral ta smrad končno zavohati gospod Mihael sam in da bi se to prej ko mogoče zgodilo v to pomozli Bog.

Iz Sladke gore. Dragi urednik „Stajerca“, spet sem prisljen česti k mizi in Vam poslate jako zanimivi dopis; čeravno me že moja žena ozmerja za potrato papirja in časa, pa ker so tukajšnji klerikanci jako ponosni nato, če zamorejo kak dopis prebiti v našem „Stajercu“, ker so prepričani da naš list resnico odkriva; ko bi pa vedeli, da ni, bi ga ne spoštovali tako visoko; da dajejo za eno številko eno krono. To je nekaj imenitnega; rešnico tega dokaže sledeča dogodka: V preteklem tednu nekega dne je bil naš visoki pa vendar vboji Jurček Vipotnik v Šmarji v gostilni g. Maksa. Gradt in je tam zahteval od g. Franz Arzenšek, mesarja, da mu naj prinese tisto številko „Stajerca“, ki je o njemu pisala vso resnico in visokost njegove službe, ki jo ima farji opraviti. Obljubil je da mu da eno krono za njega; seveda ta napredni mož mu to željo hitro postrže in tudi zahteva ob enem krono od njega; ali prej visoki Vipotnik se je hitro ponižal na ponižnega Jurčeta, ker ni imel popolnoma krone v svojem žepu, doma pa še menda manj in g. Arzenšek

mu ga ni hotel na kredit dati kakor je Vipotnik zahteval; Jurček ni dobil Stajerca, ki ga tako visoko ceni in spoštuje. Čuj, Jurček, ker te radi imamo in ti želimo da bi si še kaj opomogel pri svojem gospodarstvu, da ti ne bo trebalo dajati za eno številko „Stajerca“ krone, na naslov „Slavno upravn. Stajerca v Ptuj in pošljite 3 krone in dobil ga bodeš vsako soboto skozi celo leto; in potem si lahko priručniš, koliki dobička boš naredil, ako to storiš. Za tisto pa ti dobro stojimo, da ti ga bodo radi redno pošiljali; če pa že ne moreš poslati 3 krone, pa pridi k nam v Lemberg in ga dobiš skoraj pri vsaki lihi in vsak ti ga bode rad izposodil... Opomba uredništva: Kakor slišimo, se ti Jurček zelo jeziš nad onim dopisnikom in dolžiš tamošnjega naprednega gostilničarja in kovača. Ker žal dene, da bi bil kdo drug kriv in tako krivico trpel, ti samo toliko naznanimo, da omenjeni ni v nikaki zvezi z onim dopisom in sploh mu ni bilo nič znano, dokler ni dobil lista, da ga je prečital. Ta dopisnik je neke dolej za turško granico in ker so bili zdaj močni vetrovi, je vse tvoje napake zaneslo k nam! Mi imamo taki aparat, da nam vse proti nadržu in še le potem od tukaj gre v Ptuj v čestilnico. Na svidenje v prihodnji številki. Vohojzanjim.

Žihpolje: Ljubi Stajerc! Ker si pri našem g. župniku tako priljubljen, da te berejo na priznici, se ne moremo premagati, da tebe napredni list naročimo. Ker naš g. Mihl znajo tako zvito spreobrniti resnico v laž, bi bilo zanje zelo koristno, da bi brali večkrat „Stajerca“. Da piše „Stajerc“ odkritosrčno in ljubi resnico, smo mi lahko prepričani in zato zopet par novih naročnikov iz žihpoljske fare. Op. ur.: Le tako naprej, Korošci! Bravo!

Kako je letos s sadjem v tu- in inozemstvu.

Kakor se je že koncem julija opozarjalo v poročilu, ki ga je razposlala vnočevalnica za sadje, bo letošnji pridelek sadja, razen pri hruškah, zelo lep in tudi kakovost tega sadja bo, kakor vse kaže, enako dobra ko lani.

Vkljub dolgotrajni suši, ki je trajala od srede maja do prve polovice julija, se sadje ni dosti poslabšalo. Najbolj so trpela pravzaprav le jabolka in zgodnje češpelje, ki so zaradi suše po nekaterih krajih srednje in spodnje Stajerske popadale z dreves, predno je prišel čas za to. Vinorejcem je dolga suša več koristila ko škodila; v vinogradih kaže sedaj zelo lepo in upamo lahko, da bomo imeli lepo, ponekod celo zelo lepo trgatve.

Z ozirom na letošnji pridelek in da lahko pravočasno določimo primerno ceno zanj, hočemo v naslednjem podatki poročilo, kako stoji s sadjem po drugih kronovinah in državah, ki pridejo v poštev za naš izvoz in kjer imamo lahko korist ali škodo. Po poročilih, ki smo jih dobili iz popolnoma zanesljivih virov, bo pridelek sadja sledeči:

Nizje Avstrijsko pričakuje lep, deloma zelo lep pridelek jabolk in marelic, lep pridelek pri češpljah in srednje lep pri hruškah.

Gornje Avstrijsko bo, kakor čujemo, imelo srednje lep, oziroma lep pridelek.

Tirolsko bo vkljub lepemu lanskemu pridelku imelo tudi letos lep pridelek jabolk, sliv in laških orehov, zato pa malo hrušek.

Na Češkem bo mnogo jabolk, srednje mnogo hrušek in precej sliv, češplj in laških orehov, ravno tako mnogo marelic in breskev.

Na Hrvaškem in v Slavoniji pričakujejo mnogo jabolk, malo hrušek in precej mnogo češplj, sliv, grozdja in laških orehov.

Nemčija, kamor smo doslej največ izvažali, bo imela poprečno srednje lep pridelek jabolk, ki jih bo na Bavarskem, Badenskem in Vitemberškem malo več. Hrušek bo srednje veliko, precej dober pridelek upajo dobiti pri marelicah, breskvah, češpljah, slivah in laških orehih.

V Italiji bo vkljub izredno lepemu lanskemu pridelku tudi letos precej mnogo sadja in sicer, kakor se nam poroča, v okolici Milana in Genove, manj pa ga bo v južni Italiji (okolici Neapla).

Švica bo imela vkljub hudi vremenski nezgodi dne 23. maja 1908 zaradi velikih sadnih nastavkov mnogo jabolk, a manj hrušek in sliv.

V Srbiji pričakujejo malo jabolk in hrušek, češplj in sliv, marelic in breskev.

Na Rumunskem in Bolgarskem bodo imeli lep pridelek pri sadju, posebno mnogo pa sliv in češplj.

V Belgiji, na Holandskem in Švedskem bodo imeli precej jabolk in sliv, a malo hrušek.

V Ameriki pričakujejo lep pridelek.

Kakor lahko posnamemo iz navedenega, bo pridelek sadja letos mnogo večji kot je bil lani. Posebno se to vidi pri jabolkih, ki so letos mnogo bolj cvetela ko lani.

Če pregledamo torej vse te podatke, lahko pričakujemo lep pridelek (z malimi izjemami) pri jabolkih, malo manjši pri češpljah, slivah in laških orehih, srednje mnogo marelic in breskev in malo hrušek.

Zato bode cena sadja razun hrušek zelo nizka; lahko že danes rečemo, da se bo več sadja ponujalo v nakup, ko res kupilo.

Zato priporočamo, naj se ne nastavimo previsoke cene, da se bo lahko prodajalo. Sadje-rejci se naj, če želijo kupcev, obrnejo na vnočevalnico za sadje pri zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu, Franzensplatz 2. Ta daje tudi drage volje pojasnila o vsakokratni ceni sadja in odgovore na druga vprašanja, ki se tičejo prodaje sadja.

Novice.

Cesarjev rojstni dan. Pretekli torek praznoval je cesar in kralj Franc Jožef I. svoj 78. rojstni dan. V 60. letu svojega vladanja praznuje visoki starček svoj 78. rojstni dan!... Imamo različne narode, vere, stranke v tej konglomeratu podobni državi. Pravzaprav obstoji vsa avstro-ogrska monarhija iz samih nasprotij. Na severu potomci nekdanjih „vitezkih Poljakov“, izkoriščevalni zlahčiči, ki sanjarijo še vedno o združenem poljskem kraljestvu, vkljub temu, da je zgodovina že davno račune o poljski državi sklenila. In potem Rusini, narod, ki deloma noče biti svoj lastni narod, ki je puntarski in nezadovoljni, da se ne ustraši niti pred političnim umorom. Poljak tlačil, izkorišča, izsava Rusina, — Rusin pa komaj čaka, da bi se maščeval nad Poljakom. Nadalje Čehi, — mlad, nadut in do skrajnosti prevzetan narod, katerega cilj je še vedno „češko državno pravo“, ki hoče pridobiti kroni sv. Vavla zopet isto veljavo, kot jo je imela pred zmago habsburške družine. Na vzvodu te tako pisane monarhije opazujemo Madžara. Ljudje, ki bi bili pred pol stoletjem obeseni zaradi veleizdajstva, so tam v pokrajini bečijarstva — ministri. Armado hočejo podjarmiti v suženstvo svojega azijskega jezika. Spominjajo se menda časov (ali pa jim vsaj v krvi tečijo), ko so kot Huni in Avari preskakali meje in v krvi in ognju praznovali svoje roparske zmaga. Na jugu imamo Hrvatse in Srbe. Vidimo Dalmatinca, ki je zanemarjal krasno svojo deželo, ki je v lenobi na tleh ležal in plavo morje opazoval, mesto da bi z delom bogatstvo širil. Vidimo balkansko navdahnjene Jugoslovane, ki se ne boje veleizdaje, ki se združujejo s kraljemorilci v Srbiji, ki hočejo uresničiti divjo državo „južnih Slavenov“. In zopet vidimo Italijana, kateremu niti „oče Radecky“ ni izbil irendentično blaznost iz buče, ki hoče z bombo in bodalom dokazati, da je sin slavne „cultura romana“... Ali si moremo predstaviti večjih nasprotij? Peklenski kotelj je to, ki bobni in doni in kuha viharje in dela nemir. In nad tem peklenjskim kotljom drži 78 letni starček svoje žeslo že 60 let sem... Krepka natura, ponosna, nepremagljiva volja mora to biti! On je videl otroke umirati, on je pokopal ženo, ki jo je zabodel zločinski Italijan, on je moral trpeti poniževanje in se pripraviti za strastjo. A še je tu! Še živi stari Franc Jožef I.! Naj bi usoda dala, da nam ostane obranjen, kajti on je središče, on je ravnotežje državi, brez njega se razstreli ta peklenjski kotelj... To so resne misli, ki nas obdajo ob 78. rojstnem letu cesarja in kralja Franc Jožefa I.!

Koliko škode je napravila suša? [Znani gospodar Girstmayer je to izračunal tako-le: Po zadnjem štetju leta 1900 je bilo na zgornjem Štajerskem skupno 188.758 komadov govede, na srednjem Štajerskem 322.763, na spodnjem Štajerskem pa 206.320, torej skupno 717.841 komadov goveje živine. Vzemimo srednjo številko in rečimo, da tehtna odrasla goved 3 meterske cente; potem bi bilo to skupno 2 milijona in 153.523 meterskih centov mesa. V spomladi tega leta koštala je plemenska živina meterski cent 68 kron. Po tej ceni bi imela torej vsa živina skupno vrednost 145 milijonov in 439.364 kron. Danes znaša tržna cena za plemensko živino 56 kron in še manj (pri meterskem centu). Kmetijstvo na Štajerskem je torej v tem kratkem času najmanj 56 milijonov kron izgubilo. To je vse še nizko cenjeno. Za to škodo je pa vlada celih 300 tisoč kron dovolila...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Rajmund Sadnik †

V ponedeljek ob 2. uri zjutraj je umrl v svojem vinogradu splošno znani in priljubljeni veletrgovec in veleposestnik g. Rajmund Sadnik. Pokojnik je bolehal že leta dolgo in ga je smrt odrešila mučnega trpljenja. Bil je izredno delaven, priden in pošten mož. Ne samo da je vodil veliko svojo trgovino, porabil je vsako priložnost za svoje gospodarstvo, v prvi vrsti za ljube njegove vinograde, ki jih je imel vedno v najlepšem, vzornem redu. Tudi v drugem oziru je bil ta prijazen, ljubeznivi mož delaven. Tako je bil občinski svetovalec v Ptuju in član okrajnega zastopa ptujskega ter mestnega šolskega sveta. Bil je vedno zvest naprednjak in eden soustavnikov ter pospeševalcev našega lista. Najmu bode domača gruda lahka, saj počiva v miru!

Punt v farovžu sv. Barbare v Haložah. Zdaj pa imamo vruga! Najprej so kuharica Liza, župnik Vogrin, kaplan Rabuzek in cekmoštra skupno na nas streljali in eden drugega branili, zdaj pa so se sprli in zlasali... Prava revolucija je nastala v farovžu haložanskega kneza Vogrina. Revež pri temu je v prvi vrsti kaplan Jakec Rabuzek. Možicelj je izgubil milost lepe Lizike in to je hudo. Kajti ako se Liza razburi, potem postane nevarna. Saj je celo svojo lastno sestro poštono preklofutala, ker je ta kneza haložanskega malo prelubko pogledala. Vbogi Rabuzek! Liza, lepa Liza te ne mara več. Zanimivo je, kako predrzno psuje in obrekuje kuharica Liza kaplana in to javno pred ljudmi. Rabuzek je sicer — Rabuzek, ali za Lizo bi moral biti vendar še „duhovni gospod“. Saj Liza je vendar pa našim mnenju le posel in ne gospodinja, kakor se sama baha. Ali je morda g. Vugrinu več kot posel? Lepa Liza, ali imaš razven kuhanja še druga dela opravljati? Na vsak način bi moral Vogrin svojega mlajšega kolego braniti. Ali zdi se nam, da Vogrin sam mrzi kaplana, čeprav sta v začetku v tako lepi edinosti napadala naprednjake in pošiljala našemu uredniku nedoseženo duhovita pisma. Kaj je neki palček Rabuzek zakrivil? Ali je prišel zajc v zelje? Ali so postavili kozla za vrtnarja? Ne, ne, — Rabuzeka dolžijo, da je dopisnik „Štajerca“!!! In zato boji proti njemu... Radovedni smo, kakšni konec bode imela ta revolucija. Na vsak način pa naj drži Liza svoj jezikec za zobmi in naj se zadrži tako, kakor se spodobijo za posla na deželi. Enkrat je psovala domačine za „umazane Haložane“. Zadržaj pa je celo neko dekle pretepla. Župnik Vogrin je v krščanski ljubezni kričal: „Le klapišokaj jo!“ Pri sodniji se bode že več izvedlo... Mi imamo izvrstne dopisnike, ki vidijo po dnevi in po noči v farovžu! Hahaha!

Prvaški hujskači v Brežicah priredili so te dni s svojimi sokolskimi društvi veliki škandal. Naznanili so, da hočejo le malo telovadenje napraviti. Šlo se jim je pa v prvi vrsti za narodnostno gonjo proti Nemcem in naprednjakom. Kakor divjaki so tulili ti rdeče-srajčniki in metalni kamenje na pametne ljudi. Ko bi naprednjaki ne imeli hladne krvi, prišlo bi gotovo do prelivanja krvi. Med glavnimi razgrajčaji se je odlikoval neki Kaiser. Ta „Slovan“ z nemškimi

imenom je pisar c. k. okrajnega glavarstva in bivši c. k. orožnik. Mož je tako tulil, hujskal in celo po stražnikih zbijal, da so ga morali aretirati. Radovedni smo, kaj bode c. k. oblast k temu svojemu nastavlencu rekla. Istotako je vohunil okoli bivši financer Slanič, v katerega hiši ima slavni Benkovič svojo kandelijo. Tudi o temu gospodu se bomo še natančneje pomenili. Čitatelji pa bodejo izprevideli, kam vodi prvaško hujskanje.

Suša! Še vedno treba potrpljenja! Radovedni smo, kako dolgo bodejo vbogi ljudje še na počasnost „amtšmelja“ čakali... Nemški poslanec Malik je poslal skupnemu ministerstvu pismo, v katerem zahteva sledeče: „C. k. ministerski svet naj sklene: Pridobi naj se cesarsko naredbo, ki določi, da dobi v sled suše in povodnji trpeči kmetje za čas bode živinsko sol zastonj.“ Radovedni smo, kaj bode vlada k tej gotovo čez vse opravičeni zahtevi rekla?

Živinski sejem v Ptuju, ki se je vršil 19. t. m., je bil zopet izvrsten. Prignalo se je 449 govede, 703 svinj in 48 konj. Cene so znašale za vole 60—68 K, za krave 44—50 K in za 48—54 K, za svinje 82—92 K. Kakor se vidi, so cene precej skočile in so kmetje splošno zadovoljni. Povsod so izrazili hvaležnost okrajnemu odboru in zlasti načelniku g. Ornigu, ki je tako pridno deloval za kmete. Prihodnji sejem se vrši dné 2. septembra 1908.

Letošnje ogledovanje živine. Vsled dogovora z visokim deželnim odborom in c. kr. štajersko kmetijsko družbo se vršijo letošnja ogledovanja živine v sledečem redu:

Dne 22. avgusta	pri Sv. Lenartu
	v Slov. gor.;
24. "	" Marnbergu;
26. "	" Konjicah;
28. "	" Rogatcu;
31. "	" Arvežu;
2. septembra	v Kirchbachu;
4. "	" Voitsbergu;
5. "	za okolico Gradca
	in Gratwein;
7. "	" Frohnleiten;
9. "	" Weiznu;
11. "	" Pöllavu;
15. "	" Friedbergu;
18. "	" Ljubnem
	(Gor. Št.);
1. oktobra	" Lieznu;
3. "	" Judenburgu;
7. "	" Muravu;
9. "	" Oberzeiringu;
17. "	" Affencu.

Tem okrajem se je naznanilo, kedaj se bodo pri njih vršila ogledovanja živine, s pozivom, naj pravočasno poskrbijo vse potrebno za ogledovanje. V ta naznanila se je sprejelo tudi mesto iz oddloka deželnega odbora z dne 20. julija 1899, št. 25.106, kjer se govori o podelitvi deželnih kolajn za taka ogledovanja. Vrh tega se določa na podlagi § 20, odstavek 2 in 3 živinorejske postave z dne 17. aprila 1896, dež. zak. št. 41, da lahko posamezen razstavljenec dobi v eni kategoriji (biki, krave plemenskih okoliš, tudi mlada živina) iz sredstev, ki jih dasta država in dežela na razpolago, le po eno nagrado v denarju in da ima, če prižene v eni kategoriji najmanj tri glave, ki so po splošni sodbi vredne, da se nagradijo z državnimi ali deželnimi nagradami, pravico do bronaste kolajne, če pa jih prižene šest v isti kategoriji, pa ima pravico do srebrne kolajne.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. (Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.) Dne 22. avgusta v Rottenbergu, okraj Maribor; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 24. avgusta v Rogatcu; v Čmureku; v Laškem; pri Sv. Križu; okraj Gornja Radgona; v Središču; okraj Ormuž; v Velenju; okraj Šoštanj; v Slovenski Bistrici; v Arvežu. Dne 25. avgusta; v Loku; okraj Šmarje pri Jelšah; v Ormužu (svinjski sejem); v Lipnici. Dne 26. avgusta v Ljubnem; okraj (Gornji grad); na Bregu pri Ptuju; v Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji); okraj Kozje; v Rajhenburgu; okraj Sevnica; v Mariboru. Dne 27. avgusta na

Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Gradcu. Dne 28. avgusta pri Sv. Trojici; okraj Sv. Lenart v Slov. goricah; na Svičini; okraj Maribor. Dne 29. avgusta na Muti; okraj Marnberg; pri Sv. Ilju pod Turjakom; okraj Slovenji Gradec; v Žalcu; okraj Celje; v Poljčanah; okraj Slovenja Bistrica; pri Sv. Petru ob Ottersbachu; okraj Čmurek; na Planini; okraj Sevnica; pri Sv. Filipu—Verače; okraj Kozje; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 30. avgusta v Št. Ilju, okraj Maribor. Dne 31. avgusta na Tinskem; okraj Šmarje pri Jelšah; v Konjicah. Dne 1. septembra pri Sv. Ožboltu; okraj Ivrica; v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni; v Zigersbergu; okraj Sevnica; pri Št. Ilju; okraj Šoštanj. Dne 2. septembra na Bregu pri Ptuju; v Trnovem; okraj Ptuju; v Dobbi; okraj Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji); okraj Kozje; v Arvežu (sejem z drobnico). Dne 3. septembra v Račah; okraj Maribor; v Gradcu (sejem z rogato živino in konji); na Bregu pri Ptuju (sejem s konji). Dne 4. septembra v Bistrici; na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem); okraj Slov. Bistrica. Dne 5. septembra v Št. Ilju; okraj Sv. Lenart v Slov. Goricah; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 6. septembra pri Sv. Pavlu pri Preboldu; okraj Celje; pri Sv. Vidu pri Ptuju.

Veliki kmetski zbor se vrši v nedeljo 23. t. m. v gostilni Mayer v Zgornji sv. Kungoti ob 3. uri popoldne.

V Kamnici (Gams) pri Mariboru je bil izvoljen za župana bivši predstojnik g. Gottfried Petschar. Za 1. občinskega svetovaleca bil je izvoljen g. nadučitelj Hofbauer, za 2. pa posestnik g. Heu. Vsi so naprednjaki!

Odlikovanje. Učitelju g. S. Krainz v Ptuju se je podelilo častno medajlo za 40 letno zvesto službo. Odlikovane posreduje že vojno in jubilejsko medajlo. V Ptuju služi že 36 let.

Ljudska veselica v Fresenu ob Dravi 9. avgusta 1908 se je za silo še obnesla. Najbolj fajn pa je bilo za poslušat govor Urbančeve Mieke. Kakor sraka s pavovim perjem se je šopirila na odru. Saj tudi priprosti ljudi niso tak prifrknjeni, da bi ne vedli, da take reči tak otrok sam ne spravi vkup. Kaj ve ona od Schulvereina, kaj ve ona od Südmarke? Nič! Če se že hoče kdo v take reči mešat, mora malo več v glavi imet in tudi malo več v svet pokukat ko taka mlada frajla. Na tej veselici so igrali tudi teater: eno uro dohtar. Vsi so govorili zlo tiho, kaj je bilo pa ženski gor na odru, pa so tak mevžasto odpirale uste, da bi mogel človek že zlo fajn uhe imet, če je hotel kaj zastopit. Med drugimi je bilo videt na odru tudi eno frajlo, za katero bi bilo pač stokrat bolj pametno, če bi se ne pokazala na oder, ampak doma pri njenem otroki pokoro delala. No, pa saj je bila spremljana od najljubše prijateljce Karoline. Gliha pač vkup štrihla. Kaka je ena, tak je ta druga. Koliko je bilo za slišat bojo nastopile ravno te frajle 23 avgusta na Kapli. Pa tam gor ne bo tak lušno, draga Karolina, Julčka, Micka itd.

Železniška nesreča. Med Trbovljom in Hrastrnikom je vrgla lokomotiva 21-letnega železniškega delavca Petra Varger ob stran in ga tako težko ranila, da so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico.

Napadli so lopovi posestnika Karola Kovše v Reču in ga z nožmi težko ranili. Trebalo bi orožniške postaje v Reču, kajti postaja v Konjicah je pač preveč oddaljena.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. 13. t. m. se je vršila volitev občinskega predstojništva v sv. Petru pri Celovcu. Za župana je bil izvoljen g. posestnik Franc Wölbitsch, za občinske svetovalce pa gg. uradnik G. Weber, deželnosodni svetnik Val. Kalcher in posestnik Joh. Modritsch. Vsi izvoljeni so naprednjaki.

Prvaški hujskači vrgli — so se zdaj z vso močjo na Velikovec. To mestce je vsled svoje naprednosti prvaštvu vedno trn v peti. 14. in 15. t. m. so vprizorili ti gospodje večjo slavnost, h kateri je prišlo mnogo čmosuknežev in študentov. Nam je gotovo vse eno, kako se zabavajo ti ljudje, ali eno si izprosimo naprednjaki: da bi se namreč taka prvaška popivanja,

ki nimajo drugega namena, nego da se par nedolžnih učenec in par nikdar sitih popov najde in napije, porabljala v svrhu kaljenja narodnega miru. Ako se hočejo prvaki opijaniti, — prosto jim. Ali oblast ima sveto dolžnost, da omejitelno goji vse, kar bi zamoglo vprizoriti narodnostno razburjenje z vsemi svojimi posledicami. Tako daleč menda še nismo na Koroškem, da bi smelo par svojo dolžnost pozabivših zaslepljenih popov udariti — ruske razmere!

Strelna v cerkev udarila je v sv. Mohorju. Zadel je stolp. K sreči ni bilo nobene osebe tam in tudi vžgala ni.

Nadvojvoda Franc Ferdinand, naš prestolonaslednik, se nahaja zdaj v svojem lovske gradu v Löllniga, kjer ostane do konca meseca.

Izgubil se je mladenič Franc Perkonig, sin kovača in hišnega posestnika v Celovcu.

Pobegnil je neki kontoarist rudnika v Frantantu in odnesel 8000 kron. V Möllbrücknu so fantiča že vjeli.

Ogenj v Weisbriahu je nastal v gostilni „Ronacher“ ogenj, ki se je kmalu razširil na 14 objektov. Prišlo je 10 požarnih bramb, ki so ogenj s težkim trdom premagale.

Obesil se je 19 letni učenec Gašper Hammer iz Velikovec pred hišo svojih starišev v Husan pri Tinja.

Lep tiček je kaplan Hornböck v Plajburgu. Možicelj je bil svoj čas v Beljaku in se je delal tam za Nemca. V Plajburgu pa je vplival prvaški kaplan Božič toliko časa nanj, da je postal i Hornböck „Slovenec“. Zdaj hujša in zasmejuje napredne može po prvaških shodih. Treba bude fanta enkrat pošteno po prstih nasekati.

Po svetu.

„Hauptmann von Köpenik“ — pomiloščen. Znani čevljar Voigt, ki je svoj čas kot preoblečeni stotnik župana in blaginjnika mesta Köpenik tako imenitno osleparil, je pomiloščen. Ljudje so zložili denarje skupaj, tako da bude vsak mesec 100 markov dobival. Treba je le fejest slepariti in — ljudje te imajo radi.

Umori zamorcev so se zgodili v Springfieldu v Severni Ameriki. Neki zamorec je napadel neko belo žensko. Ljudje so ga zato živega sežgali. Potem je prišlo do krvavih dogodkov. Beli Amerikanci so napadli zamorski okraj in v ljutem boju se je umorilo čez 100 zamorcev. Šele vojaštvo je napravilo red.

Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogo, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsak član tega društva ima posoditi društvo 10 deset kron, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa vplača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen, zagotoviti gospodarski, denarni temelj „Štajerca“, povečati list čim bolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerčev koledar“, ki bude nudil več koristnega in zabavnega čtiva kakor vsi drugi koledarji, — sploh ina naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko izboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bodočnosti.

Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptuj.

Gospodarske.

Dajmo živini zraka!

Od kar je nekaj let sem, pričeli so naši kmetovalci vedno bolj opuščati pašo. To prihaja večinoma od tod, ker so se občinski pašniki razdelili ter odpustili občinski

čredniki; eno ali dveh živinčev pa se ne zdi vredno našim ljudem posebej čuvati. Ne rečemo, da je včasih bolj komodno rediti živino v hlevu, nego na paši, toda nespodbita resnica je, da je za živino paša vendarle bolj zdrava. Ravno od onih časov, od kar se je paša opustila, vidimo da je naša živina mnogo bolj podvržena raznim boleznim, kakor je bila prej. To spoznamo posebno tam, kjer imajo zavarovalnice za govejo živino. Kjer se živina pase, izhajajo prav dobro še z 1 odstotno zavarovalnino in še si denejo kaj na stran, drugod pa še z 11/2 odstotno zavarovalnino ne morejo kriti vseh nesreč. Zato bi svetovali našim živinorejcem, naj začnejo svojo govejo živino zopet pasti.

Povsod pa ni to mogoče, bodisi iz uroka, ker ni pašnikov ali pa tudi radi tega, ker ni v družini nikogar, ki bi se hotel ali mogel ukvarjati z varovanjem živine na paši. Tem priporočamo nekaj drugega.

Svež zrak je za živalsko življenje velike važnosti. Ako dobiva živina svež, čist zrak, ne ostane samo zdrava in trepna, marveč ona uporablja tudi mnogo boljše pičo in mlečne krave tudi boljše mlečajo. Zato moramo poskrbeti, da ne manjka živini svežega zraku. Če pa pogledamo v naše hleve, vidimo v večini njih, da diha živina mesto svežega, od gnoja, gnojilnice in živali samih okužen zrak, kar je seveda nezdavno in kakor smo ravno videli, tudi negospodarsko. Dajmo toraj živini svežega zraka!

To dosežemo najlažje s tem, da spuščamo živino večkrat v poseben, ograjen prostor, kjer se prosto giblje. Tak prostor je najboljši napraviti blizu hleva, kdor pa nima ob hiši zemljišča, napravi ga lahko tudi nekoliko bolj oddaljeno. Dobro je, če je prostor, ki smo ga odbrali, nekoliko obraščen z drevjem, ki bo dajalo živini senco. Če je voda tu, toliko boljše. Da ne bo živina uhajala in je ne bo treba posebe čuvati, ogradi naj se ta prostor z leseno ograjo ali pa, če imamo kamnje na razpolago, naj se obzida. Ako ni na prostoru drevja, zasadiimo ga, toda ne premlado, marveč že odraslo. Tako drevje moramo pa obdati s trnjem ali s koli, da ga živina ne prelomi ali pa obje.

Kdor ne goni živine na pašo, moral bi imeti vsaj tak prostor za spuščanje živine. V kratkem bi spoznal na svoji živini, kako dobro ji je svež zrak. Zato ne obotavljajte se predolgo in priskrbite si to malenkost, ki je velike važnosti v živinoreji.

Kakor gre človek poleti zjutraj in zvečer rad na zrak, tako dela rada tudi živina. Kakor ne dopada tebi, kmetič v večnem zaporu, tako ne dopada tvoji živini, zato pa hodi in stori, kar smo ti svetovali. Št.

Letošnje pomanjkanje krme. (Poročilo deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru.) Zadnje dve številki tega lista sta govorili o letošnjem pomanjkanju krme in sta dali dobre nasvete, kako si lahko živinorejec pomaga. Po pravici se je opozarjal na važnost poznih setvin, ki je tem večja, ker imamo sedaj precej dežja. Ravno tako važna, kakor pozna setvina, pa bo letos za nas otava; gledati moramo, da je nakosimo kolikor mogoče mnogo. Ker pa se je za to začelo deževje prepozno, moramo gledati, da nadomestimo zamujeno s hitro učinkujočimi gnojili. Tako gnojilo je v prav posebnosti meri gnojilnica, ki se naj zato splošno rabi, ker je zelo primerna. Ker pa marsikateri živinorejec ne bo imel gnojilnice v dovoljni množini, moramo seči po drugem, hitro učinkujočem gnojilu, in ta je čilski soliter. Čilski soliter, ki se ga sicer kmet po pravici boji rabiti, nam bo ravno letos izvrstno služil. Tudi se nam bo dobro plačal. Le primerjajmo cene za krmo, kakor so bile nekdanj, z današnjimi, ki pa se bodo gotovo še zvišale. Predno pa rabimo čilski soliter, moramo grude, ki se najdejo mogoče v njem, raztočiti in potem približno tako debele kakor je koruza, potrositi na travo ko je suha. Na joho računimo 60 kg, na hektar pa en meterski stot naenkrat in sicer se to naj zgodi kakor hitro je mogoče. Kupi se čilski soliter najbolje s pomočjo podružnične kmetijske družbe in zadrug; na ta način se dobi mnogo ceneje in dobi ga lahko tudi oni, ki se sedaj ravno nima denarja, ki pa ga bo plačal v jeseni s tem, kar bo dobil za sadje in vino. Dalje moramo posvetiti raznim odpadkom ki jih sicer, ko je dosti krme, ne porabimo, sedaj več pozornosti. Taki odpadki so letos sadne vinske tropine. Imajo približno isto redilno vrednost kot dobra zimska žitna slama, in če so nepokvarjene in pravilno krmiljene, upivajo zelo ugodno na zdravje živine. Kar se ne more skrmiti sveže, naj se shrani. Najboljše je, če posušimo tropine na zraku, ali če vlačimo sveže tropine v stare sode, ki niso več za shranjevanje pijače, v kadi in zaboje. Za sušenje rabimo mnogo prostora in če je vreme mokro, nam tropine rade splesnijo in so potem za krmljenje neprimarne. Drugo sredstvo je preprosto, ceno in se naj rabi posebno tam, kjer nimamo primerne prostora za sušenje, pač pa dovolj prazne posode. Skrbno pa moramo gledati na to, da pride do vlačitve tropin kolikor mogoče malo zraka; to se doseže s tem, da jih dobro stlačimo, zamašimo razpoke posode z ilovico in posodo skrbno in trdno zapremo. Sveže in suhe tropine lahko krmimo živini in svinjam; živini jih dajemo kot tretjino dnevne piče, svinjam pa polovico. Tudi listnate in igličaste vejice bi se naj letos kolikor mogoče krmile. Listje topole, bresta, jesena, vrbe, bukvje, lipe, jelše in lešnika, ki ga vzamemo v avgustu, ima približno isto redilno vrednost, ko senska detelja; še večjo redilno vrednost imajo vršiči, ki jih trsu prirežemo meseca avgusta. Z bakreno galico poskropljene rozge in listje sicer ne škoduje živinemu telesu, pač pa vpliva zelo neugodno na mleko; zato ga bomo krmili živini, ki ne doji ali pa pred krmiljenjem oprali. Drevesno listje se lahko krmili, ali sveže, zeleno, ali pa tudi suho. Če ga hočemo sušiti, povežemo, vejevje v snope in jih potem postavimo navpično, a tako daleč narazen, da ima zrak med posamez-

nimi snopi dovolj prostora. Tudi se naj sedaj potrgajo sadnemu drevju divji poganjki; s tem dobimo krmo in tudi drevesu ustrežemo. Končno bi še opozarjali na to, da se da zrelo orožje v spomladi po rezi ali tudi že med zimo prinesiti iz vinogradov in skrmiti. Ima sicer zelo mnogo redilnih snovi, a je zelo težko prebavno, zato ga moramo s primernimi stroji razrezati. Vinorejec Wibmer na Ptuj si je že lani kupil en tak stroj in je dosegel z njim zelo lepe uspehe. Tak stroj pa stane z vožnino in carino okoli 360 K, zato si ga mal posestnik ne more nabaviti. Isto pa dosežemo, če rožje zrežemo v reznem stroju in ga potem zmeljemo ali stolčemo s pehi. Država je sicer obljubila izdatno pomoč, a tudi sami moramo gledati na to, da bomo to veliko nevarnost kolikor mogoče brez škode za našo živinorejo odvrnili. Erhard.

Podprite preobloženo sadno drevje! — Po nekod je sadno drevje letos tako obrodilo, da se kar lomi. Osebito jablane, pa tudi hruške so preobložene. Naši kmetovalci vidijo dostikrat, kakšna nevarnost preti sadnemu drevesu, pa ne da bi pomagali! Rajši puste, da se drevo pokvari, nego da bi podložili preobložene veje s kako rogovičjo ali s kolom. Priporočamo toraj, naj se to delo, kjer je potreba, opravi. Če pride vihar bo prepozno.

Kedaj je prečistiti sadno drevje? — Najboljši čas za čiščenje sadnega drevja je v poznem poletju, ko se je sadje pobralo. Ako čistimo drevje pozimi, ne znamo dobro, katere veje naj se odstranijo in katere naj se puste, nadalje, katere veje so suhe ali na pol umrle in katere so vrste in zdrave. Sedaj se to lažje spozna. To delo drevesu nič ne škoduje. Rana, ki se napravi v avgustu ali septembru na drevesu so celo boljše zaraste. Nekatero drevje, kakor je n. pr. oreh, se ne sme niti drugače obrezovati in čistiti razun poleti. Zato priporočamo našim kmetovalcem, naj pogledajo sedaj, ko bo kaj več prostega časa, nekoliko okoli svojega sadnega drevja in naj odstranijo na njem vse one veje, ki se križajo, nadalje one, ki so se posušile ali usihajo in sploh vse, kar je drevesu odveč.

Listnica uredništva in upravnishva.

Josef Schori, Maribor: Denar sprejeli. Plačano do 1. 1. 1909. Hvala! — Jakob Mlakar, Zg. Prištova: Vprašajte pri pošti glede lista; mi posljemo list redno vsaki petek. — Anton Beline Bračna vas: Dovoljeno do 1. 9. 1908. — A. K. G. št. 1074: Plačano do 1. 9. 1908. — M. Valentinitsch Beljak: Plačano do 1. 4. 1909. Hvala! — J. M. 2702, Vresnice: List se redno odpošilja. Vprašajte pri pošti. — Uršaj Jos. 3413: Kakor zgoraj.

Loterijske številke.

Gradec, dne 8. avgusta: 14, 9, 50, 42, 45.
Trst, dne 14. avgusta: 65, 75, 86, 19, 23.

Opozarjamo svoje cenjene čitatelje na firmo Hans Konrad, prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Bruxu št. 227 na Češkem. Priporočamo fabrikate te firme najtopleje. Izvrstno blago! Dokaz temu, da je firma z zlatimi in srebrnimi ter cesarskim orlem odlikovana. Firma ima tudi v inozemstvu dobro ime in eksportira na vse kraje sveta. Glavni cenik z nad 3000 podobami se dobi na zahtevo zastojni in franco.

Zanimiv glavni cenik z 3000 podobami zastojni in franco pošilja vsakomur prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Bruxu Hans Konrad, c. in k. dvorni liferant v Bruxu št. 1363 (Česko). Ta krasni katalog vsega natančne slike zadnjih novosti v urah, srebrnem, godbeem, usnemem, e lenem blagu in domačih predmetov itd. Nikdo ne zamudi, zahle ali ta cenik!

Nova obratna industrija, kakera v resnici hitro napreduje, je avstrijska parobrodna družba Austro-Amerikana v Trstu. — Ona je avstria za obiskovalce k deželni razstavi v Rio Janeiro v Braziliji (južna Amerika) od 15. junja do 7. septembra ker je naši trgovini in veliki industriji v vsaki važni to, vožno ceno 41/2% znižati. — Pri glavnem zastopniku: Simon Kmetelitz v Ljubljani, kolodvorska ulica šte. 26, sprejemajo za naznanila, in prodaja volne liste za tja in nazaj z ceno K 960 — I. razred, K 720 — II. razred z izborna hrano in pristno pijačo, zdravilnicami, zdravila itd. to je vsakemu na razpolago. — Potovanje lahko se nastopi mesečno enkrat z enoletno veljavo voznega lista. — Prodajajo se tudi za kratke zabave takreke zdravilne in krepišne vožnje od Trsta na Patras, Palermo, Ne pel in nazaj vožni list, in sicer K 250 — I. razred, K 150 — II. razred, vozi se s taitnimi parniki, kateri vozijo proti in od New Yorka, New Orleans itd.; ori tje pri liki je mogoče si ogledati znane lepe kraje n. pr. Promosko, Grško, Italijansko, Špansko itd. kar je obudovanja vredno. — Parniki so po napovednem sistemu in sicer: z dvema vrenicama, brezlični brzojav, termotank, telemotor, električna razsvetljava in zračenje, kopalnica in naprej zgrajeni, torej se najtopleje priporoča.

Pridni viničar

z 5—6 delavskimi ljudmi se pod zelo ugodnimi pogoji na nekem sadnem in vinogradniškem posestvu eno uro od Maribora sprejme. Ponudbe upravnishvu lista. 603

Oženjeni majer

katerega žena bi zamogla oskrbeti svinje, se sprejme. Vpraša se pri g. Max Straschill, prodajalna žganja v Ptuj. 606

Žaga z mlinom 601

na južni železnici z konstantno vodno moč, 3 orali zemlje mnogo sadnega drevja, hiša, hlevi, poslopja itd. (zelo dobro!) se prodaja. Ponudbe pod "gutes Sägewerk" upravi tega lista.

Išče se KUČIJAŽA.

Vpraša se pri gospej Marie Strasschill, Breg pri Ptuj. 605

Hlapec 550

za kmetijo, ki zna tudi moliti, se sprejme na graščini Schneeweiss-Amtmannsdorf pri Ptuj.

Gostilna 590

a tobačno trafiko, gosp. poslopje, vse novo zidano, 3 joha dobre zemlje, primerna za rokodelca ali gražlerijo, 45 minut od žel. postaje Plaburg se zaradi družinskih razmer takoj prodaja. Cena 9.000 K, naplaček 5.000 K. Več po posestniku v Pirkdorfu Nr. 12, p. St. Michael ob Bleiburg.

Proda 576

se novo zidana hiša, s ciglom krita, pralnica, svinjski hlev za 4 svinje, vrt za zelenjavo, vodnjak pri hiši za 6.800 K v Novivasi pri Mariboru. Vplača se 2800 K, ostanek v hranilnici. Vpraša se v gostilni "zur Arbeitergruppe" v Novivasi pri Mariboru.

Viničarski ljudje

s 3-4 delavskimi močmi se sprejmejo. Vpraša se pri g. Karl Speleitz v Ehrenhausen. 577

Malo posestvo

pri Ptuj, obstoječe iz hiše s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, hlevi za krave in svinje, sadovnjak, vrt za zelenjavo, netrajnjiv in travnikov, se prodaja za K 5.000. Naslov pri upravi "Stajerca". 580

Vinograd 586

v Halozah ali v ormožki in ljutomerski pokrajini z okroglo 3 do 5 orali trsa z njivami in gozdom se kupi. Ponudbe s ceno na g. B. Mesdorfer, Puj, Herrengasse 20.

Krepki 588
pekovski učenec
se takoj sprejme pri g. Tomas Lesinschegg, pek. mojster v Ptuj pri mostu.

Harmonika na veter

Novost! Krasna godba!

Ta instrument se napravi na vrtno hišico, stange, drevje, hiše itd. in daje njegovi glasovi in skledi že pri najmanjšem vetru res prijetni umetniški užitek. Ta harmonika na veter je 28 cm dolga in košta komad

samo K 3.— samo Pošlje po povzetju c. in k. dvorni literant

HANNS KONRAD

razpošiljevalna hiša v Brüxu št. 1368 Češko. Zahtevajte zastoj in franko cenik z nad 3.000 podobami. 573

Učenka

z dobro šolsko izobrazbo iz boljše hiše se sprejme takoj v trgovini z mesanim blagom Alois Kossár, Misljine, pisarsko. 592

Fotografije ket znamke

(marke liki znamkam na pis-mah), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental št. 140. Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko 595

Papir za zavijanje jaboljk

v raznih velikostih po najnižjih cenah se dobi pri g. W. Blanke v Ptuj. 604

Mlada perutnina iz l. 1908

gar. živa pride na vsako štacijo.

7 kom. velikih mastnih petelinov za peči K 6.—
4 " velikanskih rac 6-20
2 " gosij 6-70
franko po poštnem povzetju pošilja R. Mayer, Skalot. 609

3 bicikeljne,

že rabljene, se prodaja za 50.—, 70.— in 90.— K v gotovem denarju pri trvdri: 569

Brata Slawitsch v Ptuj.

Nova hiša

sposobna za vsako trgovino, tik kolodvora in tik mesta, ter čez eno joho lepega vrtnega zemljišča zraven, se zaradi bolezni posestnika iz proste roke prodaja. Proda se tudi vsa premičnina z vozovi in konji, pohištvo in seno vred prodalo se bo to pohištvo z vsem skup okoli in nad 40.000 kron. Kdor želi to posestvo kupiti, naj se oglasi pri gospej Helene Kroschl, Maribor, Triesterstrasse 15. 551

Išče se

družino za molzo

s 4 do 5 osebami za 40 komadov krav.

Sprejme se takoj. Vpraša se v Mariboru Wielandgasse 8. 594

Naznanilo.

Johan Heller, krčmar in mesar na Bregu Ptuj, priporoča se slavnemu občinstvu.

Cena mesa:

1 kg. govejega mesa prednega, preje 92 v
zda 88 vin.
1 kg. govejega mesa zadnjega, preje 1 kro
zda 96 vin.
1 kg. telečjega mesa K 1
1 " svinjskega mesa 1
1 " teletine brez "vage" 2

Gostilna:

1 liter dobro vino (Kashmir, Zavrč) 80 in 96 v
1 " jabolčnice, nove, zelo sladke . . 24
1 " marčno pivo Gritz Maribor . . 40

Gorka in mrzla kuhinja po najnižjih cenah. I
sebnio dobre domače klobase iz svinjskega ma
po 28 vin.

Za jubilejski jesenski sejem v Gradcu

jubilejsko razstavo Stajerskih rokodelca

so se določili

posebni vlak
z 50%-nim znižanjem

na južni, državni in Köflaški železnici ter na vs
deželni železnici.

Karte za posebne vlake v Gradec opra
čujejo brezplačno vožnjo nazaj z vsakim v vozne
redu določenim osebnim vlakom tekom osmih d
Natančni vozni red se pravočasno naznani.

Posestvo na prodajo

ki meri 80 johov sveta, 50 johov lesa in 30 joho
polja, voda v kuhinji in v štali, drugo vse
dobrem stanu. Posestvo je na levo pri cest
pol ure od Močice, proti Pliberku na Koroškem
več se izve pri upravi tega lista.

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo se takoj sprejme pri g. Hans Toplak, trgovina z mesanim blagom in deželnimi produkti, Juršinci pri Ptuj. 597

Viničar z 2 sinovoma

od katerih bi bil eden kot volovski hlapec, drugi pa kot živinski pastir, se sprejme. Plača hlapcu 10 kron na mesec, dnevna plača 60 h. Za težko delo več. Treba znati pisati in čitati. Vpraša se v Turškem vrhu št. 104 (realiteta Sellinschegg.)

Pozor na čevlje!

Priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstnih obnval, kakor moških in ženskih in otročjih čevljev, vse domačega in finega dela po vsakovrstni ceni. Vse to se dobi pri gospodu Jožefu Gradišnik, čevljarju, gledališka ulica št. 30, v Loki, Zidanmost. 598

Posestvo

z vsemi letošnjimi pridelki se po ceni prodaja, lepo stanovno in gospodarsko poslopje, travniki s sadnim drevjem, njive, gorice, skupaj 70 oralov. Brez mobilijar in pridelkov veliko ceneje. Kdor hoče več izvedeti, naj se oglasi pri Joh. Widmar, Pletovarje, skeden p. Spitaliču, pošta Trenenberg. 599

Austro-Amerikana

edina avstrijska domača parobrodna družba prevaža potnike in izseljence v južno in severno Ameriko in sicer:

Trst-New-York

vsaki teden enkrat.

Trst-New-Orleans

vsake 14 dni enkrat.

Trst v južno Ameriko

vsaki mesec enkrat.

Oceanska vožnja traja 6 do 7 dni.

Potniki se vozijo z najnovejšimi z dvema vrtenicama z električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavkam, kopelji, lekarno itd. zgrajenimi brzoparnikami, dobijo dobro in domačo hrano z vinom, vsak svojo posteljo, in so do konca svojega morskega pota pod avstrijsko vlado zavarovani.

Ker se taka pota sama po svojem ne delajo, torej se priporoča, da se vsak ob pravem času za prostor oskrbi. Vsakovrstna pojasnila zato dajo se brezplačno in vožnje liste prodaja

glavna agentura

Simon Kmetetz v Ljubljani,

kolodvorska ulica šte. 26.

!!Puške!!

Lancaster od K 26.—, flobert-puške od K 8-50, pištole od K 1-50, samokresi od 5.—. Popravljanje po ceni. 587

— Cenik s slikami franco. —

F. Dušek, Opočno

št. 104 na državni železnici, Češko.

Zveza obrtnih zadrug v Ptuj.

Po novi obrtni postavi z dne 5. februarja 1907, § 131, se zamorejo prestopki obrtnega reda z globo do 1.000 K in zaporom do 3 mesecev kaznovati. Zlasti se hoče s tem napako „fušarji“ odstraniti. Da se to popolnoma odstrani in p. t. občinstvo škode obvari, se prosi članke zadrug nujno, da vse one osebe, ki prevzamejo dela, brez da bi imeli obrtni list, naznanijo. Ker ni izključeno, da se pričenejo vsled zapeljavanja k tatvini materiala tudi kazensko-sodnijske preiskave, se prosi, da se po možnosti natanko omeni:

1. Kdo je delo prevzel,
 2. za kogar se je delalo,
 3. katera dela se je izvršilo,
 4. in kolikokrat je očitnik pri neopravičenem delavcu delati pustil.
- Naznanila naj se pošlje v

pisarno zveze obrtnih zadrug
(Gewerbegenossenschafts-Verband)
Ptuj, Bürgergasse 4.

Veliko posestvo

pod imenom „Jakobhof“ se prodaja, blizu cerkve sv. Jakoba v slov. gorah tik velike ceste; posestvo meri blizu 90 oralov in se drži vse skupaj, je dvoje veliko hišno in gospodarsko poslopje, ena vila, dva vinčarska poslopja, preša, i. t. d. Pričakuje se sadja, da se napravi iz njega do 50 polovnjakov jabolnice, do 50 polovnjakov vina, do 30 vozov otave, potem koruza, krompir, ajda in mavadna jesenska hrana. Potem je ržnje, pšenica, žito, oves, ječmen, slama, 35 vozov suhega sena, 20 goveje in 30 svinjske živine, vse gospodarsko orodje, kola, stroji, posoda i. t. d. Živine se lahko preredi 50 komadov goveje in 50 svinjske, zemlja se razdeli v bližino mero na 25 oralov travnikov, 25 njiv, 20 sadnih vrtov s pašnikom, 13 gozdov, 8 vinogradov, kateri so novo nasajeni. Proda se vse skupaj ali na kose, ker je več gospodarskih poslopij, v kojim se zemlja lahko razdeli. Cena je 90.000 kron. Drugi pogodi se izvejo pri gosp. Antonu Vrablu, trgovcu pri sv. Križu pri Ljutomeru.

Zahtevajte cenik s čez 1000 slik brezplačno.

Garancija več let.

Za neprimerno denar nazaj!

Prava srebrna remontoar	K 6-50
„dvo ni mantelj	2.—
„nikel remontoar	3.—
„železniška Roskopf	5.—
patent precisijska Roskopf	6-50
Srebrna verižice	2.—
Stenske ure	2-40
Ure na pendelj (Schlagwerk)	7.—
14 kar. zlati prstani	4.—

Zahtevajte cenik zastoj!

A. KIFFMANN

fabriška zaloga ur, zlatih in srebrnega blaga
MARIBOR P. I.

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
671 vinom in žganjem
v Poličanih

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogo izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberke, cibebe, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogo manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna narutna vina en gros in dobro pravo žganje en gros in en detail.

Rane

vseh vrst naj se varuje
jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Že 40 let sem se rabi omehkajočo Pragersko domačo zdravilo kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečino, vpliva hladilno in pospešuje sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti proti naprej-plaćilu 3 K 16 vin. se pošlje franco 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na vse avstro-ogrške stacije.

Vsa dela zavrtikov imajo postavno varstveno znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.

Apoteka „zum schwarzen Adler“

Praga Kleinesse, Ecke der Neudagasse No. 203.

Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Moja svetovno znana garnitura za briti št. 8730

v lepo politiranem lesenem kostnu 20 cm. dolga, 16 cm. široka, se zapre, zrca za briti se premika.

1. Britve I-a Solinger srebrno jeklo, fino vollo brušeno, za vsako brado primerna in gotova za rabo.
2. Dobro jermen za rabo.
3. 1 doza mase za brusiti.
4. 1 doza antiseptičnega mila za briti.
5. 1 zaniklan pisikerek za briti.
6. 1 cepič za zaniklanim držalom in košta kompletno Prima-kvaliteta

samo 5 kron samo.

Ista garnitura, ali britve z varnostno pripravo za nevarjenje (ranjenje izključeno) z navodilom K 5-60. Najboljše masine za rezanje las 1-a kval. K 5-80. II-a kval. z odprtim presom K 4-80.

Garancija: Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Poslje po povzetju ali naprej-plaćilu

c. in kr. dvorni literant **HANNS KONRAD**

razpošiljevalna hiša Bräux št. 1367 (Češko).

Zastoj in franco poštom po zahtevi glavni cenik z nad 3000 podobami.

Iščete se

dve viničarski družini,

vsaka s 5 do 6 dela zmožnimi osebami za Mariborsko okolico (Pickern). Več se izve pri gosp. Gustav Scherbaum v Mariboru.

Anton Kele v Slatini p. sv. Barbara v Halozah

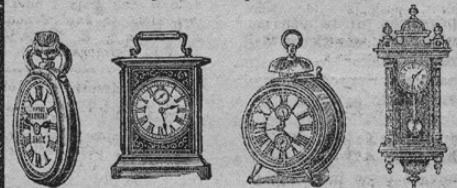
priporoča kupcem svojo pristna štajerska vina. Ker kaže letošnja trgatve lepo, naj se kupci pri njemu zgledajo. Tudi posreduje pri kupcih in prodajah. Poštenost, rečnost in dobro blago so geslo! Poskusite in zadovoljni bodete!

Doseženo je

da pride vsakdo za malo denarja do dobro idoece ure, ako je kupi pri meni.

Zahtevajte

zato pred nakupom moj bogato ilustrirani glavni cenik s 3000 podobami, katerega vam pošljemo takoj zastoj in poštne prosto.

Nikel-ura K 3-50 Roskopf-ura K 4.— Švicarska ura K 5.— Srebrna remontoar K 8-40 Srebrna Roskopf K 11.—	Ura za stali z budilnico K 7-20 z slagwerkom in budilnico K 9-80 zgodb (2 komada K 12-30.)	Konzervna budilnica K 2-90, svetli po noči K 2-20, budilnica z dvojnimi zvonicami K 3-80, svetli po noči K 4-20.	Pendulja K 8-50, z budilnico K 12-20, z slagwerkom na pol in celo uro budi budilnice K 10-50, gre 14 dni 14-60.
--	--	--	---

Največja izbira v mojem glavnem ceniku.

Direktna razpošiljatev vsakemu zasebnemu kupcu.

Za vsako uro 3 leta pismene garancije.

Ni rizika. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

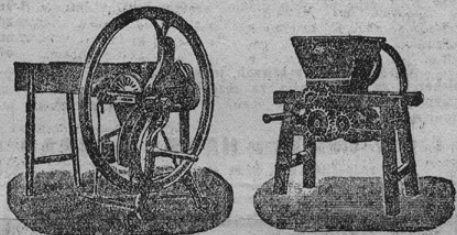
Prva fabrika ur v Bräux

HANNS KONRAD,

c. in kr. dvorni literant Bräux 1363 (Češko).

Fabrika kmetskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejšo vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, srot-mline, za rezanje repe, reber za koruzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschelep- und Pferdeheutechen) za mrvo obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovejšo gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih zacinanane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Duchscherr“, dajo največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleško nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franco. 433

Samo pravi je le

Thierry-balzam

z zeleno nuno kot znamko. Najmanj se pošlje 12/2 ali 6/1 ali patent pota družinska steklenica K 5.—. Zabož zastoj.

Thierry centifoli-mazilo

Najmanj se pošlje 2 doze K 3-60. Zabož zastoj. Povsodi priznana, kot najboljša domača sredstva proti bolečinam, pečenje v želodcu, krču, kašlju, hripavosti, vnetju, ranami itd. — Naslov za naročbe in denar:

A. Thierry, apoteka k angelj-varnubi v Pregradi pri Rogatem.

Zalogo v največih apotekah.

277

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

ne dobijo odsihmal kopela s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin., (30 krajcarjev.)

Vodstvo ptujkega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Prilična prodaja!

Prodaj svoj umetni milin, zvezan z žago za dila in kovačnico, zelo kreпка vodna moč na reki Labudski (Lavantfluss), 15 minut od železnice. Nadalje drugo posestvo na istem potoku, kjer je dobili istotako kreпка vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3 minute od železnice, 50 oralov zemlje z stavbiščem za kolodvorsko restavracijo. Vse z »fundus instructus«, tudi vsako posestvo samo. Vpraša se pod »Gute Existenz«, poste restante, Lavamünd, Koroško.

452

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in ces. kr. skladišče smodnika

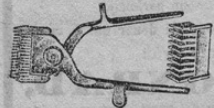
v Ptujju šte. 11

priporoča pri najnižji ceni: **kavo surovo** in **žgano**, **olje**, **riž**, **sladkor**, **čaj**, **rum**, **vonjave**, **petrolej**, **milo**, kakor vsakovrstno drugo špecijsko blago; nadalje priporoča raznesilni **smodnik**, črni in ružjavi **smodnik** za lovce, posebno fini lovski **smodnik** v škatlah, drobni **svinec**, **kapice**, **patrone** za puške in revolverje i. t. d. — Glavna zaloga **Tomažev** žlindre, **kajrita 40%-no kalijevo sol** za gnojenje travnikov, njiv, za jesen in spomlad. — Prodaja **žveplenokislega amonjaka** in **superfosfata** za gnojenje vinogradov.

Postrežba jako urna in solidna.

Se samo plača!

8 dni na pokus pošljem mojo pravo, fino zanikano prima-solinger masino za rezanje las glasom določb mojega glavnega kataloga brez rizike za naročitelja, da vsakogar prepričam o nedoseženi solidnosti in stabilnosti iste. Moja masina za rezanje las št. 9150 je narejena iz 1-a Solinger-jekla, najfineje zankana, ima 36 zobov, 2 čevalnika (Aufschiebkamm) za 3 vrste rezanja za dolžost las 3, 7 in 10 mm., z dvojno šravbo, varnostno pripravo in rezervnim peresom v finem kartonu z navodilom da zamore vsakdo, tudi nevarni, takoj lasu striči. Kompletno K 580, 11-a vrsta z odprtim peresom kompletno K 480. Ta masina se plača sama, posebno in družinski z otroci, ker so troški že v četrt letu poplačani. Masina za rezanje brade samo 1-a kvaliteta zankana 1 mm. rez. K 5—. Škarje za konje in pse, velepotrebno za poselstvene konje in psav K 530.

Prava Solinger-britev.

Za vsako mojo britev prevzamem polno garancijo, ker so vse iz najboljšega angleškega jekla kovane, z roko brušene, ojsre do skrajnosti in gotove za rabo.

Štev. 8701. črno polirano držalo 1/4 votlo brus. v etuiju K 1-70
" 8702. " " " " " " " " " 2-20
" 8706. " " " " " " " " " 2-80
" 8707. " " " " " " " " " 3-50

Največja izbira v britvah, jermenih, kamenjih za brušenje, piskericah za briti, masin za rezanje las itd. najdete v mojem glavnem ceniku z 3000 podobami, ki se razpošilje po zahtevi zastonj in franko.

C. in kr. dvorni liferant **HANNS KONRAD**
razpošilna hiša Brück šte. 1366 (Česko). 534

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelji!

1 kg. sivih šilanskih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg. najfinejših, snežno-belih, šilanskih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flauma (Dau-nen) sivga 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinejši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavima blazinama, vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flavinskim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; dau-ne 24 K; posamezni tuhenti 16, 12, 14, 16 K; glavne bla-zine 3 K, 3-50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar ne dopede denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Böhmerwald. 464
Cenik gratis in franko.

Pozor, gospodje in gospodične!

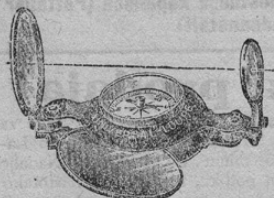

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — **KAPILOR** št. 2. Povzroča, da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prahaj in vsako kožno bolezen na glavi. Narodila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanje. Stane poštnine prosto na vsako pošto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

PETER JURIŠIČ

lekarnar v Pakracu šte. 200 v Slavoniji. 580

Novi žepni daljnogled s kompasom in zrcalom

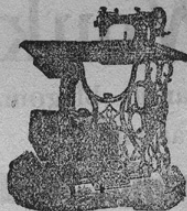
se zapre, vidi se zelo da-leč, tudi povečevalno steklo in zrcalo ter zrcalo za oko. Lahko sa nositi v žepu, komad samo K 1-50, 3 komadi K 4—.

Ako ne dopade denar nazaj.

Poslje po povzetju ali naprej plačati.

C. in kr. dvorni liferant **Hanns Konrad**
razpošiljevalna hiša Brück št. 1365 (Česko.)

Zastonj in franko dobi vsakdo na zahtevo moj glavni cenik z nad 3000 podobami. 533

Brata Slawitsch

v Ptujju 108

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K —
Singer Medium 90 " —
Singer Titania 120 " —

Ringschiffchen . . . 140 " —
Ringschiffchen za krojače . . . 180 " —
Minerva A . . . 100 " —

Minerva C za krojače in čevljarje 160 " —
Howe C za krojače in čevljarje . 90 " —
Cylinder Elastik za čevljarje . 180 " —

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 103

Pozor! Čitaj! Pozor! Slavonska biljevina

GESUNDHEIT DEM KRANKEN.
STÄRKE DEM SCHWACHEN.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se zvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem

kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vseh sigurne. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

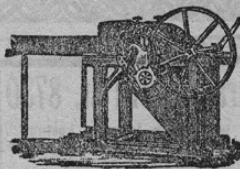
P. Jurišiča,

ekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija.)

577

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča izboljšane vitale (Göpel) mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico de-

lati, trijerje in mline za šrot.

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke, ceniki se pošiljajo poštnine prosto in zastonj.

Lastna zaloga v Mariboru v Vikringhof ulici.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od. 8-12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spada jočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsake zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Dobre harmonike K 4-8

50.000 komadev prodanih.

Brez colinskih izdatkov!

Garancija

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

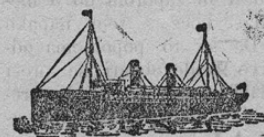

Štev. 3001/4, 10 tastov, 2 registra 28 glasov, velikost 24x12 cm. K 48
Štev. 6571/4, 10 tastov, 1 register 28 glas., velikost 30x15 cm. K 52
Štev. 6681/4, 10 tast., 2 registra 28 glas., velikost 30x15 cm. K 54
Štev. 3051/4, 10 tast., 2 registra 50 glas., velikost 30x15 cm. K 62
Štev. 6631/4, 10 tast., 2 registra 50 glas., velikost 31x15 cm. K 82
Štev. 3061/4, 10 tastov, 2 registra, 50 glasov, velikost 31x151/2 cm. K 83
Štev. 3071/4, 10 tastov, 3 registra, 70 glasov, velikost 31x151/2 cm. K 95

Sola za samouk za vsako harmoniko zastonj. Pošlje po povzetju c. in kr. dvorni liferant.

Hanns Konrad razpošiljevalna hiša Brück šte. 1366 (Česko.)
glavni katalog z nad 3000 podobami na zahtevo vsakom zastonj in franko.

Potnikom v Ameriko

priporoča generalna agentura AMERIKANSKI

in White Star-Linije

najhitrejo vožnjo prek Basel - Paris - Cherbourg New-York, 2 odhoda v tednu, hrana že v Baselu prosto z velikanskimi in varnimi parniki teh linij, prevoz iz Cherbourg-New-York v resnici 5 1/2 do 6 dni. Vse potrebne in natančne pojasnila daje radovoljno in zastonj.

Generalna Agentura

Im Obersteg & Co. 28 Aeschengraben Basel (Švica.)

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

namestilo za

anker-pain-exPELLER

je znano kot odpejaloče, izvrstno in belodine odstranjejoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1-40 in K 2—. Pri nakupu tega priobjenega domačega sredstva naj se pazi na originalno steklenico v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristavo to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtni in spahati i. t. d.